

I. NỘI DUNG

1. Thể loại, kiểu văn bản

- Nghị luận xã hội
- Tùy bút và tản văn

2. Tiếng việt

- Liên kết, mạch lạc trong văn bản
- Từ Hán – Việt

3. Làm văn

- Viết bài văn nghị luận về một vấn đề trong đời sống

II. LUYỆN TẬP

ĐỀ 1 Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:

Điều gì phải thì cố làm cho kì được, dù là một việc phải nhỏ. Điều gì trái, thì hết sức tránh, dù là một điều trái nhỏ.

Trước hết phải yêu Tổ quốc, yêu nhân dân. Phải có tinh thần dân tộc vững chắc và tinh thần quốc tế đúng đắn. Phải yêu và trọng lao động. Phải giữ gìn kỷ luật. Phải bảo vệ của công. Phải quan tâm đến đời sống của nhân dân. Phải chú ý đến tình hình thế giới, vì ta là một bộ phận quan trọng của thế giới, mọi việc trong thế giới đều có quan hệ với nước ta, việc gì trong nước ta cũng quan hệ với thế giới.

Thanh niên cần phải có tinh thần gan dạ và sáng tạo, cần phải có chí khí hăng hái và tinh thần tiến lên, vượt mọi khó khăn, gian khổ để tiến mãi không ngừng. Cần phải trung thành, thật thà, chính trực.

(Trích Một số lời dạy và mẫu chuyện về tấm gương đạo đức của Chủ tịch Hồ Chí Minh – NXB Chính trị Quốc gia)

Câu 1. Đối tượng hướng đến của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong đoạn trích là ai? Mục đích nghị luận của Người là gì?

Câu 2. Chỉ ra và nêu tác dụng của các phép liên kết mà tác giả sử dụng trong đoạn trích.

Câu 3. Qua đoạn trích, Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi gắm những lời dạy sâu sắc về “tình yêu Tổ quốc, nhân dân” qua những lí lẽ nào?

Câu 4. Nếp sống đạo đức nào trong đoạn trích có ý nghĩa nhất đối với em?

ĐỀ 2. Đọc đoạn văn bản sau:

(1)Hãy nói lời yêu thương một cách thật lòng với mọi người xung quanh, đặc biệt là với người thân. (2)Vì tình yêu yêu có sức mạnh rất lớn, nó giúp người khác vững tin hơn trong cuộc sống, giúp người khác vượt qua gian khổ, nó cảm hóa và làm thay đổi những người sống chưa tốt. (3)Tình yêu thương đưa ta vượt lên những điều tầm thường. (4)Tình yêu thương là điều quý giá nhất trên đời mà người với người có thể trao tặng nhau. (5)Rất nhiều người hối hận vì chưa kịp nói lời yêu thương với người thân khi người thân của họ còn sống. (6)Vì vậy đừng ngại nói lời yêu thương với những người mà ta quý mến họ...

(Nguyễn Hữu Tiên, Trích Sức mạnh của tình yêu thương, NXB Trẻ, 2004, Tr 92)

Câu 1. Tìm câu văn thể hiện ý kiến của tác giả. Mục đích của tác giả khi đưa ra ý kiến đó là gì?

Câu 2. Chỉ ra cách tác giả làm rõ ý kiến đã nêu.

Câu 3. Các câu trong đoạn được liên kết với nhau bởi phép liên kết nào?

Câu 4. Theo tác giả, chúng ta nên nói lời yêu thương đối với người khác như thế nào?

Câu 5. Nếu “*Nói lời yêu thương với những người mà ta quý mến họ*” em sẽ nói với ai và nói điều gì?

ĐỀ 3: Đọc đoạn văn sau và trả lời câu hỏi:

Đức tính giản dị, thanh bạch của Chủ tịch Hồ Chí Minh thể hiện trước hết trong lối ăn, mặc, ở của Người. Đã là người Việt Nam, hẳn không ai là không biết hay nghe kể về cuộc sống giản dị của Bác. Mấy chục năm xa cách quê hương, trở về, Người vẫn yêu thích những món ăn mang đậm quê nhà như cá kho, cà muối... Kể cả khi hòa bình, về Hà Nội, Người ăn uống vẫn rất thanh đạm. Sau khi xong bữa, Người luôn tự tay thu dọn bát đĩa gọn gàng để người phục vụ chỉ việc mang đi. Quần áo Người mặc thường ngày cũng chỉ là bộ bà ba màu nâu với đôi dép cao su, khi tiếp khách hay đến những sự kiện quan trọng cũng chỉ bộ kaki với đôi giày vải. Lúc ở chiến khu, Người sống chung với cán bộ, nhân viên, cùng ăn ở, sinh hoạt như mọi người. Sau chiến thắng Điện Biên Phủ, Người cùng Trung ương Đảng trở về Hà Nội...

(Theo Thu Hạnh/TTXVN)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính và nội dung đoạn trích trên là gì?

Câu 2. Đoạn trích trên gợi nhớ đến tác phẩm nào em đã được học trong chương trình Ngữ văn 7?

Câu 3. Xác định trạng ngữ trong các câu sau và cho biết công dụng của trạng ngữ vừa tìm được.

“Lúc ở chiến khu, Người sống chung với cán bộ, nhân viên, cùng ăn ở, sinh hoạt như mọi người. Sau chiến thắng Điện Biên Phủ, Người cùng Trung ương Đảng trở về Hà Nội...”

Câu 4. Qua đoạn trích em có suy nghĩ và học tập được gì về đức tính giản dị của Bác trong cuộc sống sinh hoạt cũng như trong lời nói, bài viết.

ĐỀ 4.

Đọc đoạn trích sau:

Lối sống tối giản là lối sống cắt giảm đồ dùng trong nhà đến mức tối đa, chỉ giữ lại những vật dụng cần thiết nhất. Lợi ích của lối sống này không đơn thuần chỉ là lợi ích bên ngoài như không gian thoáng đãng, dọn dẹp dễ dàng... Mà nó còn mang lại lợi ích cho chúng ta. Tôi đã thay đổi suy nghĩ của mình về cách sống, về quan niệm hạnh phúc mà bất cứ ai cũng mong muốn [...]

Bản thân tôi từng nghĩ tích lũy càng nhiều đồ đạc là càng thể hiện được giá trị của bản thân, là càng hạnh phúc. Tôi từng là kiểu người rất thích các đồ dùng và chẳng vứt bỏ cái gì được. Không những thế lúc đó tôi còn muốn sắm thêm nhiều đồ đạc trong nhà. [... (Trích Lối sống tối giản của người Nhật, Sasaki Fumio)

Câu 1. Phương thức biểu đạt chính trong đoạn trích trên là gì?

Câu 2. Phần in đậm trong đoạn trích sử dụng phép liên kết hình thức nào là chủ yếu?

Câu 3. Nêu lợi ích của lối sống tối giản đối với mỗi người.

Câu 4. Có ý kiến cho rằng: *Nhà của xe hơi không còn là thước đo của giới trẻ ngày nay. Ngày càng nhiều giới trẻ trên thế giới không muốn tiết kiệm tiền để sở hữu những tài sản có giá trị này. Em có đồng ý hay không đồng ý với ý kiến này? Vì sao?*

ĐỀ 5. Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

Cốm, một món quà trang nhã của Thân Nông¹ đem từ những đồng quê bát ngát của tổ tiên ta lại cho ta, không thể khờng chịu² được những cái gì phàm tục.

Vì thế, ăn miếng cơm cho ra miếng cơm, người ta cũng cần phải tỏ ra một chút gì thanh lịch, cao quý; phải biết tiếc từng hạt rơi, hạt vãi, và nhất là phải ăn từng chút một, lấy ngón tay nhón lấy từng chút một, chứ không được phũ phàng.

Ta vừa nhai nhỏ nhẹ, vừa ngẫm nghĩ đến tính chất thơm của cơm thoang thoang mùi lúa đồng đồng³, tính chất ngọt của cơm phiêu phiêu như khí trời trong sạch và ta sẽ thấy rằng ăn một miếng cơm vào miệng là ta nuốt cả hương thơm của những cánh đồng quê của ông cha ta vào lòng. Dịu dàng biết chừng nào! Mà cảm khái nhường bao!

Câu 1: Xác định phương thức biểu đạt sử dụng trong đoạn trích trên?

Câu 2: Chất trữ tình được thể hiện như thế nào trong đoạn trích?

Câu 3: Cái “tôi” được thể hiện qua cách nhân xưng nào trong đoạn trích?

Câu 4: Tác giả nêu lên cách thưởng thức cơm như thế nào? Vì sao cơm phải được thưởng thức theo cách như vậy?

Câu 5: Nêu công dụng của dấu chấm lửng trong đoạn trích.

Câu 6: Cơm không phải thức quà của người vội. Cách thưởng thức cơm thể hiện giá trị văn hoá của dân tộc. Tuy nhiên, càng ngày giá trị văn hoá ấy càng bị mai một đi. Em hãy viết đoạn văn 7 – 10 dòng lí giải sự mai một đó?

ĐỀ 6: Em chọn từ ngữ nào trong ngoặc đơn để điền vào chỗ trống.

1. Ngày bắt đầu năm học mới, gọi là ngày...(khai trường, khai trương).
2. Người chơi đấm bốc gọi là...(võ sĩ, võ đấu).
3. Nhà máy dệt kim Vinh mang tên Hoàng Thị Loan - ....chủ tịch Hồ Chí Minh (thân mẫu, mẹ).
4. Tham dự buổi chiêu đãi có ngài đại sứ và ...(phu nhân, vợ).
5. Lễ kết thúc năm học gọi là lễ...(bế giảng, bế mạc).
6. Người coi thi trong các cuộc thi ở trường gọi là...(giám thị, giám trường).
7. Người đoạt giải nhất trong các cuộc thi sắc đẹp gọi là...(hoa hậu, hoàng hậu).
8. Lúc...ông cụ còn dặn con cháu phải yêu thương nhau. (lâm chung, sắp chết).
9. Con cái cần phải nghe lời...của cha mẹ. (giáo huấn, dạy bảo)
10. Nơi mọi người xem bóng đá ở sân vận động gọi là...(khán đài, khán phòng).

ĐỀ 7 : Giải nghĩa các yếu tố các yếu tố Hán Việt sau:

1. **bạch** (bạch cầu)
2. **cư** (cư trú)
3. **dạ** (dạ hương, dạ hội)
4. **hậu** (hậu vệ)
5. **hồi** (hồi hương, thu hồi)
6. **mộc** (thảo mộc, mộc nhĩ)
7. **tâm** (yên tâm)
8. **thảo** (thảo nguyên)
9. **thư** (thư viện)
10. **vấn** (vấn đáp)

BGH xác nhận

Nhóm trưởng(TTCM)

GVBM

Tạ Thúy Hà

Nguyễn Thị Kim Thanh

Nguyễn Thị Thu Trang

